

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: $10\frac{1}{2}$ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۸ / ۱۰ / ۲۳	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۸		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.</p> <p>۱- خود ایدر زمانی درنگ آوریم ۲- در آسمان و زمین، هول کرده بود کمین ۳- همه ی نقود خانه حاضر بود. ۴- کاردی به دست راست و ترنجی به دست چپ داد. ۵- مفاتیح که برای گشادن در دکان مُعد بود. ۶- جامه پشمین از برای گد کنند. ۷- جهان داری که در ملکش خلل نیست ۸- آن ابر بین که گرید چون مرد سوگوار / و آن رعد بین که نالد چون عاشق کُئیب ۹- حالی طاقت حرکت نداشت. بازرگان مردی را برای تعهد او بگذاشت تا وی را تیمار می دارد. ۱۰- یاد آرید ای مهان! زین مرغ زار / یک صبحی در میان مرغزار ۱۱- گفתי که خرده ی مینا بر خاکش ریخته و عقِدِ ثریا از تاکش در آویخته</p>	<p>۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۱ ۱</p>
۲	<p>ب) معنی لغت (۲ نمره) معنی لغات مشخص شده را بنویسید.</p> <p>۱- بُروه‌ای چهره ش پرآزنگ شد ۲- جرگه ی شکار گاه <u>مِرا</u> است. ۳- ریاحین گردبرگرد تخت او برُست ۴- سرانجام داماد گرامی، متعلقان را به منزل خود منتقل کرد. ۵- یکی نیز بگرفت <u>خُنیاگری</u> را ۶- سفره خواست تا <u>تناولی</u> کند. ۷- <u>تقریر</u> ادیبانه ی برهان معاد است ۸- مادر حسنگ زنی بود سخت <u>جگرآور</u></p>	<p>۲</p>
۳	<p>پ) خودآزمایی (۳ نمره)</p> <p>۱- در داستان «دیوار»، نویسنده بین دیو و دیوار چه رابطه ای برقرار کرده است؟ ۲- بیت «چو نیکو بنگری دراصل این کار / هم او بیننده، هم دیده است و دیدار» به چه مسئله ای اشاره می کند؟ ۳- یک «تشبیه نهفته» در بیت زیر مشخص کنید: اشک بیهوده مریز این همه از دیده، کلیم / گرد غم را نتوان شست به طوفان از من ۴- پیام اخلاقی حکایت زیر چیست؟ شیطان را پرسیدند که کدام طایفه را دوست داری؟ گفت: «دالان را». گفتند: «چرا؟» گفت: «از بهر آن که من به سخن دروغ از ایشان خرسند بودم، ایشان سوگند دروغ نیز بدان افزودند!» ۵- در بیت زیر، مقصود از «دریا و شبنم» چیست؟ «چون به دریا می توانی راه یافت / سوی یک شبنم چرا باید شتافت» ۶- با توجه به بیت «من آنم که در پای خوکان نریزم / مر این قیمتی ذر لفظ دری را» نظر ناصر خسرو درباره ی مدح و ستایشگری چیست؟</p>	<p>۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵</p>
	«ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم»	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: $10\frac{1}{2}$ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۸ / ۱۰ / ۲۳	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۸		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۴	<p>(ت) درک مطلب (۴نمره)</p> <p>۱- بیت زیر بیانگر چه حالت هایی از « رستم » است ؟ بیامد چنان تا لب هیرمند / همه دل پر از باد و لب پر ز پند</p> <p>۲- در بیت زیر منظور از « دشت » و « راه نورد » چیست ؟ از راهروان سفر عشق در این دشت / گلگونه سرشکی است اگر راه نوردی است</p> <p>۳- با توجه به عبارت « حاضران را بروی رحمت آمد و خواجه آب در چشم آورد و گفت : از من بحلی و چنین نومید نباید بود که بهبود ممکن باشد »</p> <p>الف) « آب در چشم آوردن » کنایه از چیست ؟</p> <p>ب) منظور از جمله ی « از من بحلی » چیست ؟</p> <p>۴- در عبارت « می توانست نگاه این یکی را به چله ی کمان بنشانند و به سوی دشمن پرتاب کند » نگاه امام خمینی (ره) چگونه توصیف شده است ؟</p> <p>۵- با توجه به عبارت « ملک - تعالی - خطاب به آتش گفت : ای آتش سرد باش بر ابراهیم؛ سرد با سلامت باش و اگر چنان نگفتی ابراهیم از سردی طاقت نداشتی » چرا خداوند « سلامت باش » را به همراه « سرد باش » آورده است ؟</p> <p>۶- در متن شعری زیر، « خون گریه کردن » بیانگر کدام حالت است ؟ « از آن پس ، هر شامگاه آسمان خون می گرید »</p> <p>۷- مقصود « سعدی » در بیت زیر که در نعت و ستایش پیامبر اکرم (ص) است ، چیست ؟ « یتیمی که ناکرده قرآن درست / کُتب خانه ی چند ملت بشُست »</p> <p>۸- در بیت « بر سجده ی احساس بنفشه است ، نشانی / سجاده ی سبزی که به الوند گشوده است » منظور از « بنفشه » و « سجاده ی سبز » چیست ؟</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۵	<p>(ث) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی (۳ نمره)</p> <p>۱- نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید : الف) کتاب احمد یاسغینه ی طالبی ب) مثنوی شباهنگ</p> <p>۲- در عبارت شعری « به گونه ی ماه نامت / زبانزد آسمان ها بود / و پیمان برادری ات / با جبل نور / چون آیه های جهاد ، محکم » کلمات مشخص شده به ترتیب بیانگر چه آرایه هایی هستند ؟</p> <p>۳- نثر ..... نثر منشیان و دبیران عهد غزنوی است که از میان آثار این نوع نثر می توان به ..... اشاره کرد .</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	« ادامه ی سؤالات در صفحه ی سوم »	

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع : $10\frac{1}{2}$ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
تاریخ امتحان : ۱۳۸۸ / ۱۰ / ۲۳		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۸	

نمره	سوالات	ردیف
۰/۵	۴- مهم ترین ویژگی « حسب حال » چیست ؟	
۰/۵	۵- در بیت زیر، نام دو آرایه ی ادبی را ذکر کنید : تو با من به بیداد کوشی همی / دو چشم خرد را بپوشی همی	
۰/۵	۶- در این بیت « ببین عالم همه در هم سرشته / ملک در دیو و شیطان در فرشته » بین کدام کلمات جناس ناقص وجود دارد ؟	
	۶ (ج) حفظ شعر (۲ نمره)	
۰/۵	۱- تاب ..... می دهد طره ی مشک سای تو پرده ی ..... می درد خنده ی دل گشای تو	
۰/۵	۲- سعدی از اخلاق دوست هر چه برآید نکوست	
۰/۵	۳- زندگی گفت که : « در ..... تپیدم همه عمر » تا ازین ..... دیرینه دری پیدا شد	
۰/۵	۴- گشتم مقیم بزم او ، چون لطف دیدم عزم او	
۲۰	جمع نمره	«موفق باشید»

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۸ / ۱۰ / ۲۳
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۸	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۱	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر</p> <p>«در تصحیح این قسمت، نظر همکاران گرامی صائب است»</p> <p>۱- خودمان همین جا (۰/۲۵) لحظه ای درنگ (صبر) می کنیم .</p> <p>۲- در آسمان و زمین ترس و وحشت (۰/۲۵) کمین کرده بود . (یا همه جا را ترس و وحشت فرا گرفته بود.)</p> <p>۳- تمام سگه های طلا و نقره ی (۰/۲۵) خانه آماده بود .</p> <p>۴- به دست راست ایشان کاردی و به دست چپ آن ها بالنگ (۰/۲۵) داد .</p> <p>۵- کلیدهایی که برای بازکردن در دکان آماده بود . (۰/۵)</p> <p>۶- آنها به خاطر گدایی کردن (۰/۲۵) لباس پشمینه (یا لباس صوفیان) را (۰/۲۵) به تن می کنند . (می پوشند)</p> <p>۷- پادشاهی که در حکومت او هیچ نقصی (سستی) وجود ندارد . (۰/۵)</p> <p>۸- به آن ابر نگاه کن که مثل مرد سوگوار گریه می کند و آن رعد (تندر) را بین که مثل عاشق غمگین ناله می کند. (۰/۲۵)</p> <p>۹- در آن حال (فوراً ، در آن لحظه) (۰/۲۵) طاقت (توان) حرکت کردن نداشت . بزرگان مردی را برای مراقبت (۰/۲۵) گذاشت تا از او سرپرستی (۰/۲۵) کند .</p> <p>۱۰- ای بزرگان (یا طوطیان ساکن هند) از این پرنده ی ضعیف و نالان یادی کنید (۰/۵) آن هم هنگام خوشی و شادی که درچمنزار هستید. (۰/۵)</p> <p>۱۱- مثل این که (۰/۲۵) شیشه های رنگارنگ (یا گل ها و سبزه ها) (۰/۲۵) بر خاک (زمین) آن جا ریخته بودند و گردن بند ثریا (یا خوشه ای) (۰/۲۵) از درختان انگور آن جا (۰/۲۵) آویخته بودند .</p>	۶
۲	<p>ب) معنی لغت</p> <p>۱- چین و چروک صورت ؛ چین و شکنی که به سبب خشم ، بیماری یا پیری بر چهره و ابرو و پیشانی افتد. (۰/۲۵)</p> <p>۲- آهو ، غزال (۰/۲۵)</p> <p>۳- جمع ریحان ، گیاهان خوش بو ، سبزه ها (۰/۲۵)</p> <p>۴- وابستگان (۰/۲۵)</p> <p>۵- آواز خوان ، خواننده ، سرودگوی (۰/۲۵)</p> <p>۶- غذا خوردن (۰/۲۵)</p> <p>۷- بیان ، شرح (۰/۲۵)</p> <p>۸- دلیر ، شجاع (۰/۲۵)</p>	۲
۳	<p>پ) خودآزمایی</p> <p>۱- از نظر نویسنده دیوار همانند دیوی است که مانع تفاهم ها و دوستی هاست. (یا بدی و شر بودن را گسترش می دهد.) (یا هر پاسخی نظیر یکی از این موارد) (۰/۵)</p> <p>۲- وحدت وجود (۰/۵)</p> <p>۳- تشبیه اشک (۰/۲۵) به طوفان (۰/۲۵)</p>	۳
	«ادامه در صفحه ی دوم»	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۸ / ۱۰ / ۲۳
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۸	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

	<p>۴- انتقاد از افراد دروغگو یا دلّالان و یا کسانی که سوگند دروغ می خورند. (ذکر یک مورد کافی است.) (۵/۰)</p> <p>۵- دریا: حضرت حق، شبیم: تعلّقات دنیوی (یا بهشت) (یا هر پاسخی نظیر یکی از این موارد) (۵/۰)</p> <p>۶- نباید آدم های بی ارزش را با سخنان ارزشمند، مدح و ستایش کرد. (۵/۰)</p>	
۴	<p>ت) درک مطلب</p> <p>۱- افسوس و حسرت خوردن - نصیحت کردن (۵/۰)</p> <p>۲- دشت: گونه، صورت راه نورد: اشک (۵/۰)</p> <p>۳- الف) گریه کردن (۲۵/۰) ب) من تو را حلال کردم. (بخشیدم) (۲۵/۰)</p> <p>۴- یک نگاه پر تأثیر و جذّی (یا هر پاسخی نظیر این مورد) (۵/۰)</p> <p>۵- چون در غیر این صورت حضرت ابراهیم (ع) نمی توانست سرما را تحمل کند و به او صدمه می رسید. (۵/۰)</p> <p>۶- نهایت غم و غصه، اوج اندوه و شدت غم (یا هر پاسخی نظیر یکی از این موارد) (۵/۰)</p> <p>۷- پیامبری که هنوز وحی بر او تمام نشده بود، با رسالت خود آثار همه ی ادیان را منسوخ و باطل کرد. (۵/۰)</p> <p>۸- بنفشه: نماد عارف / سجّاده ی سبز: نماد طبیعت سرسبز (۵/۰)</p>	۴
۳	<p>ث) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی</p> <p>۱- الف) عبدالرحیم تبریزی «طالبوف» (۲۵/۰) ب) مشفق کاشانی (عباس کی منش) (۲۵/۰)</p> <p>۲- استعاره (۲۵/۰) ایهام (۲۵/۰)</p> <p>۳- بینابین (۲۵/۰) تاریخ بیهقی، سیاست نامه ی نظام الملک، قابوس نامه ی عنصرالمعالی (۲۵/۰)</p> <p>(ذکر نام یک کتاب کافی است.)</p> <p>۴- مطمئن ترین راه برای شناخت احوال و افکار بزرگان جامعه است. (یا هر پاسخی نظیر این مورد) (۵/۰)</p> <p>۵- اضافه ی استعاری (جان بخشی) - کنایه (ذکر دو مورد هر کدام) (۲۵/۰)</p> <p>۶- سرشته و فرشته (۵/۰)</p>	۳
۲	<p>ج) حفظ شعر</p> <p>۱- بنفشه (۲۵/۰) غنچه (۲۵/۰)</p> <p>۲- گو همه دشنام گو (۲۵/۰) کز لب شیرین دعاست (۲۵/۰)</p> <p>۳- خاک (۲۵/۰) گنبد (۲۵/۰)</p> <p>۴- گشتم حقیر راه او (۲۵/۰) تا ساق شیطان بشکنم (۲۵/۰)</p>	۲
۲۰	جمع نمره	«خسته نباشید»